ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧ

АУДИТЫН КОД:ТӨА -2026/156/НА-СТА-ТШЗ

ТӨВ АЙМГИЙН ЗУУНМОД СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН 2025 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД ХИЙСЭН АУДИТЫН ХУРААНГУЙ ТАЙЛАН

Зуунмод 2026 он

Дарга, тэргүүлэх аудитор Ц.Хишигжаргал

Утас: 70272582 Цахим хаяг: khishigjargalts@audit.gov.mn

Аудитын менежер О.Амаржаргал

Утас: 70273463 Цахим хаяг: amarjargalo@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Т.Хүрэлбаатар

Утас: 70272248 Цахим хаяг: khurelbaatart@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дараах хаягаар авна уу. Цахим хаяг: www.open.audit.mn

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ТӨВ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

41100, Төв аймаг, Зуунмод сум
Утас: 70272582, Цахим шуудан: tuv@audit.gov.mn
Цахим хаяг: www.audit.mn

2026.02.25 № 01/125
танай ______-ны № ______-т

ТӨВ АЙМГИЙН ЗУУНМОД СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР ОРЛОН
ГҮЙЦЭТГЭГЧ О.ОДНЯМ ТАНАА

Хязгаарлалттай дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Төв аймгийн Зуунмод сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бидний үзэж байгаагаар Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл хэсэгт тайлбарласан зүйлсийн үр нөлөөг эс тооцвол 2025 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, тайлант жилийн эцсээрх тэдгээрийн санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу бүхий л материаллаг байдлын үүднээс үнэн зөв толилуулсан байна.

Хязгаарлалттай санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Сумын засаг даргын орлогчид сонгуулийн үр дүнгээр чөлөөлөгдсөн гэж тэтгэмж олгосон, өмч хамгаалах байнгын зөвлөл, байгууллагын дотоод хяналтын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлээгүй, үндсэн хөрөнгө, бараа материалын тайлан гаргадаггүй, зардлын эдийн засгийн ангилал зөрчиж 15,589.3 мянган төгрөгийн зардал гаргасан, Засаг даргын нөөцөөс журамд заагаагүй 49,351.1 мянган төгрөгийн зардлыг гаргасан, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй зөрчлүүд нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс давсан бөгөөд дангаар буюу нийт дүнгээрээ санхүүгийн тайланд материаллаг нөлөөтэй боловч өргөн тархаагүй байна.

Төрийн аудитын тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.1-д "Шалгагдагч этгээд болон аудитад хамрагдагч дараах үүрэгтэй", 16.1.4-т "төрийн аудитын байгууллагаас тогтоосон хугацаанд шаардсан мэдээлэл, баримт бичгийг бүрэн ирүүлэх", Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-т "Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ", 14.4.2-т "бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага" гэсэн заалтуудтай нийцээгүй бөгөөд санхүүгийн тайлангийн "оршин байх", "нийцсэн бөгөөд зохистой байх" батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Асуудлыг онцлон тэмдэглэсэн хэсэг

Үндсэн хөрөнгө данс 9,280,978.5 мянган төгрөгийн бүртгэлгүй байсан газрыг бүртгэсэн, бусад үндсэн хөрөнгө 2,347,222.8 мянган төгрөгөөр, барилга байгууламж 712,554.9 мянган төгрөгөөр, тээврийн хэрэгсэл 423,480.0 мянган төгрөгөөр, машин

41?6020325

тоног төхөөрөмж 537,429.2 мянган төгрөгөөр, тавилга эд хогшил 96,805.9 мянган төгрөгөөр, нийт 13,398,471.4 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэн байна.

Аудитын гол асуудал

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 20 хөтөлбөрийн 48 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр 10,668,748.0 мянган төгрөгийн төсөв батлагдаж, 6,563,302.4 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, 6,305,353.4 мянган төгрөгийг зарцуулсан буюу төсвийн гүйцэтгэл 59,0 хувьтай байна.

Бусад асуудлын хэсэг

Тайлант онд орон нутгийн гүйцэтгэх засаглалын удирдлагын хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоо хэмжээний үзүүлэлтэд тусгасан 49 зорилт, 159 арга хэмжээний хэрэгжилт 97,3 хувийн гүйцэтгэлтэй байна. Хөтөлбөр арга хэмжээнд зориулан зарцуулахаар төлөвлөсөн төсвийн гүйцэтгэл 59,0 хувь байна. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА,
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Ц.ХИШИГЖАРГАЛ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	101,703,736.42	169,356,943.86
33	АВЛАГА	25,321,419.60	100,242,375.86
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	931,970.00	931,970.00
335	Бусад авлага	24,389,449.60	99,310,405.86
3351	Байгууллагаас авах авлага	24,339,449.60	99,260,405.86
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	50,000.00	50,000.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	76,382,316.82	69,114,568.00
351	Түүхий эд материал	379,400.00	379,400.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	379,400.00	379,400.00
354	Хангамжийн материал	71,002,916.82	63,735,168.00
35410	Бичиг хэргийн материал	2,797,181.82	2,234,000.00
35420	Аж ахуйн материал	50,503,585.00	46,225,018.00
35470	Бусад хангамжийн материал	20,682,150.00	15,276,150.00
35600	Мал амьтад	5,000,000.00	5,000,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	28,024,358,157.75	41,132,530,318.38
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	28,024,358,157.75	41,132,530,318.38
392	Биет хөрөнгө	27,818,059,891.09	31,729,535,578.39
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	30,252,583,380.40	30,965,138,269.40
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(6,604,490,826.05)	(6,788,123,704.55)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	843,452,966.00	1,294,226,966.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(272,529,632.75)	(288,884,954.41)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	424,923,676.03	963,831,893.66
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(112,721,956.30)	(91,500,115.97)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	213,977,372.00	310,783,329.70
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(91,606,160.37)	(90,248,475.38)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	3,900,000.00	3,900,000.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	3,497,032,617.56	5,846,255,496.56
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(336,461,545.43)	(395,843,126.62)
393	Биет бус хөрөнгө	206,298,266.66	9,402,994,739.99
39301	Програм хангамж	125,106,600.00	125,106,600.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,018,333.34)	(3,090,360.01)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	82,870,000.00	9,281,638,500.00
39304	Хуримтлагдсан элэгдэл	(660,000.00)	(660,000.00)
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	28,129,041,894.17	41,301,887,262.24
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	1,419,473.99	491,386,951.02
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	1,419,473.99	491,386,951.02
413	Өглөг	1,419,473.99	491,386,951.02
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	1,419,473.99	8,521,573.52
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	-	11,961,068.50
4136	Бусад өглөг	-	470,904,309.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	470,757,909.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	-	146,400.00
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	28,127,622,420.18	40,810,500,311.22
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	28,127,622,420.18	40,810,500,311.22
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	613,627,732.74	613,627,732.74
51101	Өмч: - төрийн	613,627,732.74	613,627,732.74

51210	Өмнөх үеийн үр дүн	23,173,070,605.39	23,200,863,605.39
51220	Тайлант үеийн үр дүн	-	12,655,084,891.04
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	4,340,924,082.05	4,340,924,082.05
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	28,129,041,894.17	41,301,887,262.24

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	11,717,504,806.84	17,907,957,940.34
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,637,458,261.30	11,128,445,665.33
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,637,458,261.30	11,128,445,665.33
1200017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого Үндсэн хөрөнгө	1,589,834,106.50	11,128,445,665.33
1200018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого Бараа материал	47,624,154.80	
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	10,080,046,545.54	6,779,512,275.01
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	566,874,045.54	216,209,875.01
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	518,076,325.54	195,525,835.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	48,797,720.00	20,684,040.01
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	9,513,172,500.00	6,563,302,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	9,513,172,500.00	6,563,302,400.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	9,280,035,791.76	4,950,529,981.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	5,314,511,453.61	4,367,445,396.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,533,299,495.79	3,911,841,505.18
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,477,396,103.50	1,900,843,687.16
210101	Үндсэн цалин	882,885,161.32	1,163,390,382.11
210102	Нэмэгдэл	479,030,272.48	610,389,921.62
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	42,512,582.96	56,856,000.00
210104	Урамшуулал	72,968,086.74	63,022,997.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	-	7,184,386.43
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	237,922,607.55	216,491,592.26
210201	Тэтгэврийн даатгал	142,849,054.83	147,664,591.05
210202	Тэтгэмжийн даатгал	15,299,823.01	18,718,998.42
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,611,961.82	9,300,842.39
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	6,947,193.25	7,869,584.18
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	65,214,574.64	32,937,576.22
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	249,984,792.29	348,451,222.31
210301	Гэрэл, цахилгаан	43,362,830.73	79,793,404.13
210302	Түлш, халаалт	189,544,200.56	256,930,376.18
210303	Цэвэр, бохир ус	17,077,761.00	11,727,442.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	161,298,354.16	191,387,613.11
210401	Бичиг хэрэг	51,317,500.00	22,280,350.00
210402	Тээвэр, шатахуун	98,819,892.30	135,120,518.50
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	11,160,961.86	18,372,995.79
210408	Бараа материал акталсны зардал	-	15,613,748.82
2105	Нормативт зардал	7,351,260.00	11,216,240.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	7,351,260.00	11,216,240.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	47,388,690.00	58,898,982.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	4,398,200.00
210604	Урсгал засвар	47,388,690.00	54,500,782.00
2107	Томилолт, зочны зардал	5,580,000.00	4,790,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,580,000.00	4,790,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	237,249,972.00	536,347,133.94
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	234,894,850.00	493,412,259.94
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,450,000.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	360,360.00	950,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	412,762.00	-
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	132,000.00	264,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	2,200,000.00

210807	Газрын төлбөр	-	39,520,374.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,109,127,716.29	643,415,034.40
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,109,127,716.29	324,169,488.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	1,735,577,015.29	319,245,546.40
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	781,211,957.82	455,603,890.82
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	82,025,404.00	156,522,456.20
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	20,028,684.00	52,402,974.60
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	92,905,571.60
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	51,137,220.00	8,712,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	10,859,500.00	2,501,910.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	699,186,553.82	299,081,434.62
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	699,186,553.82	257,949,017.61
213405	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг нэмэлт	-	41,132,417.01
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	3,965,524,338.15	583,084,585.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	3,965,524,338.15	583,084,585.00
220001	Барилга байгууламж	2,131,104,767.79	87,281,498.00
221001	Их засвар	316,111,948.00	96,885,420.00
223001	Бусад хөрөнгө	1,518,307,622.36	398,917,667.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	2,437,469,015.08	12,957,427,959.34
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	43,255,150.00	302,343,068.30
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	-	70,279,999.86
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	43,255,150.00	232,063,068.44
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(43,255,150.00)	(302,343,068.30)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	2,394,213,865.08	12,655,084,891.04

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	10,080,046,545.54	6,779,512,275.01
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	10,080,046,545.54	6,779,512,275.01
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	566,874,045.54	216,209,875.01
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	518,076,325.54	195,525,835.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	48,797,720.00	20,684,040.01
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	9,513,172,500.00	6,563,302,400.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	9,513,172,500.00	6,563,302,400.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	3,516,881,854.54	4,022,431,599.01
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,516,881,854.54	4,022,431,599.01
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,732,784,636.72	3,566,322,307.39
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,531,828,641.72	1,873,115,297.90
210101	Үндсэн цалин	882,885,161.32	1,121,206,767.78
210102	Нэмэгдэл	509,961,742.32	601,797,840.45
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	39,518,708.40	44,202,641.86
210104	Урамшуулал	57,414,193.78	53,732,087.39
210105	Гэрээт ажлын хөлс	42,048,835.90	52,175,960.42
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	180,962,412.44	233,698,105.19
210201	Тэтгэврийн даатгал	126,023,011.60	159,006,385.50
210202	Тэтгэмжийн даатгал	15,175,498.72	19,183,225.97
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	7,237,751.61	9,746,358.89
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	6,328,933.10	8,660,516.23
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	26,197,217.41	37,101,618.60
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	253,774,340.70	348,451,222.31
210301	Гэрэл, цахилгаан	43,362,830.73	79,793,404.13
210302	Түлш, халаалт	190,325,666.97	256,930,376.18
210303	Цэвэр, бохир ус	20,085,743.00	11,727,442.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	80,097,928.86	168,256,460.00
210401	Бичиг хэрэг	18,470,320.00	19,985,750.00
210402	Тээвэр, шатахуун	49,324,347.00	130,599,729.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	12,303,261.86	17,670,981.00
2105	Нормативт зардал	10,567,510.00	8,871,870.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	10,567,510.00	8,871,870.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	23,289,090.00	51,268,990.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	269,000.00	686,500.00
210604	Урсгал засвар	23,020,090.00	50,582,490.00

2107	Томилолт, зочны зардал	5,580,000.00	4,790,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	5,580,000.00	4,790,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	308,346,232.00	535,501,517.20
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	305,991,110.00	492,566,643.20
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,450,000.00	-
210803	Даатгалын үйлчилгээ	360,360.00	950,000.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	412,762.00	594,880.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	132,000.00	264,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	-	2,200,000.00
210807	Газрын төлбөр	-	38,925,494.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	338,338,481.00	342,368,844.79
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	338,338,481.00	342,368,844.79
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	784,097,217.82	456,109,291.62
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	84,910,664.00	157,027,857.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	20,773,444.00	52,908,375.40
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн тэтгэмж	-	92,905,571.60
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	51,137,220.00	8,712,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	13,000,000.00	2,501,910.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	699,186,553.82	299,081,434.62
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	699,186,553.82	257,949,017.61
213405	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг нэмэлт	-	41,132,417.01
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	6,563,164,691.00	2,757,080,676.00
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	6,563,164,691.00	2,757,080,676.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	6,563,164,691.00	2,757,080,676.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	6,563,164,691.00	2,757,080,676.00
220001	Барилга байгууламж	-	111,327,169.00
221001	Их засвар	2,135,858,267.79	7,694,394.00
222001	Тоног төхөөрөмж	312,081,948.00	
223001	Бусад хөрөнгө	1,631,137,535.86	490,700,405.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	2,484,086,939.35	2,147,358,708.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(6,563,164,691.00)	(2,757,080,676.00)
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	-	-
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	-	-
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан /төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
C01	2023 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	613,627,732.74	4,340,924,082.05	23,200,863,605.39	28,155,415,420.18
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	613,627,732.74	4,340,924,082.05	23,200,863,605.39	28,155,415,420.18
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	-	-	-	-
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	-	-	-	-
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
C07	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	-	-
C08	2024 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	613,627,732.74	4,340,924,082.05	23,200,863,605.39	28,155,415,420.18
D01	2025 оны 01-р сарын 01-нээрх үлдэгдэл	613,627,732.74	4,340,924,082.05	23,200,863,605.39	28,155,415,420.18
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	-	-
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	613,627,732.74	4,340,924,082.05	23,200,863,605.39	28,155,415,420.18
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	-	-	-	-
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	-	-	-	-
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	-	-	-	-
D08	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	12,655,084,891.04	12,655,084,891.04
D09	2025 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	613,627,732.74	4,340,924,082.05	35,855,948,496.43	40,810,500,311.22

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан /төгрөгөөр/

Дансны код	Дансны нэр, төрөл	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	**НИЙТ ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН**	10,668,748,020.00	6,305,353,382.39	4,363,394,637.61	59.1
12	Татварын бус орлого	10,668,748,020.00	6,305,353,382.39	4,363,394,637.61	59.1
122	Тусламжийн орлого	10,668,748,020.00	6,305,353,382.39	4,363,394,637.61	59.1
122005	Төсвөөс санхүүжих	10,668,748,020.00	6,305,353,382.39	4,363,394,637.61	59.1
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	10,685,208,600.00	6,305,353,382.39	4,379,855,217.61	59.0
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	5,136,366,600.00	3,937,712,286.39	1,198,654,313.61	76.7
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,953,251,700.00	3,780,684,429.39	1,172,567,270.61	76.3
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,978,514,000.00	1,721,834,546.90	256,679,453.10	87.0
210101	Үндсэн цалин	1,173,442,800.00	1,095,996,032.95	77,446,767.05	93.4
210102	Нэмэгдэл	438,523,500.00	475,250,824.28	(36,727,324.28)	108.4
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	55,200,000.00	44,202,641.86	10,997,358.14	80.1
210104	Урамшуулал	111,084,600.00	54,209,087.39	56,875,512.61	48.8
210105	Гэрээт ажлын хөлс	200,263,100.00	52,175,960.42	148,087,139.58	26.1
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	240,301,100.00	215,821,310.19	24,479,789.81	89.8
210201	Тэтгэврийн даатгал	164,470,200.00	146,804,955.50	17,665,244.50	89.3
210202	Тэтгэмжийн даатгал	19,349,400.00	17,700,890.97	1,648,509.03	91.5
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,891,300.00	9,005,093.89	(113,793.89)	101.3
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	8,891,300.00	7,970,080.23	921,219.77	89.6
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	38,698,900.00	34,340,289.60	4,358,610.40	88.7
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	469,105,700.00	348,451,222.31	120,654,477.69	74.3
210301	Гэрэл, цахилгаан	108,170,000.00	79,793,404.13	28,376,595.87	73.8
210302	Түлш, халаалт	327,181,800.00	254,271,456.18	72,910,343.82	77.7
210303	Цэвэр, бохир ус	33,753,900.00	14,386,362.00	19,367,538.00	42.6
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	139,171,500.00	105,170,900.00	34,000,600.00	75.6
210401	Бичиг хэрэг	25,000,000.00	19,985,750.00	5,014,250.00	79.9
210402	Тээвэр, шатахуун	89,034,000.00	67,694,169.00	21,339,831.00	76.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	25,137,500.00	17,490,981.00	7,646,519.00	69.6
2105	Нормативт зардал	12,500,000.00	8,871,870.00	3,628,130.00	71.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	12,500,000.00	8,871,870.00	3,628,130.00	71.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	251,948,600.00	135,724,590.00	116,224,010.00	53.9
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	143,948,600.00	76,105,900.00	67,842,700.00	52.9
210604	Урсгал засвар	108,000,000.00	59,618,690.00	48,381,310.00	55.2
2107	Томилолт, зочны зардал	6,820,000.00	4,790,000.00	2,030,000.00	70.2
210702	Дотоод албан томилолт	6,820,000.00	4,790,000.00	2,030,000.00	70.2
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр,	1,005,329,800.00	751,347,404.20	253,982,395.80	74.7
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил	957,873,900.00	708,412,530.20	249,461,369.80	74.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	950,000.00	950,000.00	-	100.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	3,244,000.00	-	3,244,000.00	-
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	1,561,900.00	594,880.00	967,020.00	38.1
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	500,000.00	264,500.00	235,500.00	52.9
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	2,200,000.00	2,200,000.00	-	100.0
210807	Газрын төлбөр	39,000,000.00	38,925,494.00	74,506.00	99.8
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	849,561,000.00	488,672,585.79	360,888,414.21	57.5
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	849,561,000.00	488,672,585.79	360,888,414.21	57.5
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	183,114,900.00	157,027,857.00	26,087,043.00	85.8
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	183,114,900.00	157,027,857.00	26,087,043.00	85.8
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	67,348,900.00	52,908,375.40	14,440,524.60	78.6
213207	Тэтгэвэрт гарахад олгох нэг удаагийн мөнгөн	93,054,000.00	92,905,571.60	148,428.40	99.8
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	8,712,000.00	8,712,000.00	-	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	14,000,000.00	2,501,910.00	11,498,090.00	17.9
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	5,548,842,000.00	2,367,641,096.00	3,181,200,904.00	42.7
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	5,548,842,000.00	2,367,641,096.00	3,181,200,904.00	42.7
220001	Барилга байгууламж	263,142,200.00	111,327,169.00	151,815,031.00	42.3
221001	Их засвар	803,718,400.00	508,747,499.00	294,970,901.00	63.3
223001	Бусад хөрөнгө	4,481,981,400.00	1,747,566,428.00	2,734,414,972.00	39.0
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	**-**	**-**	-	
5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	**-**	**-**	-	
6	**ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ**	**1**	**1**	-	
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	80	79	1	
620001	Удирдах ажилтан	9	8	1	
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	47	47	-	
620003	Үйлчлэх ажилтан	24	24	-	
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	80	79	1	
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	20	19	1	
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	23	23	-	
650010	Гэрээт ажилтан	26	26	-	
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	8	8	-	
650012	Төрийн үйлчилгээний мэргэжлийн албан хаагч (ТҮМ)	3	3	-	

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан **/төгрөгөөр/**

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Тайлант он
1	НИЙТ ОРЛОГО БА ТУСЛАМЖИЙН ДҮН	566,874,045.54	216,209,875.01
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	566,874,045.54	216,209,875.01
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	518,076,325.54	195,525,835.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	48,797,720.00	20,684,040.01
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	482,611,558.72	216,209,875.01
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	482,611,558.72	209,303,413.01
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	416,474,338.72	168,170,996.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	128,540,653.76	148,230,201.00
210101	Үндсэн цалин		21,683,184.83
210102	Нэмэгдэл	128,540,653.76	126,547,016.17
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	13,109,631.96	17,876,795.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	8,961,374.56	12,201,430.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	1,066,654.38	1,482,335.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	496,479.35	741,265.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	510,942.17	690,436.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	2,074,181.50	2,761,329.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	27,797,100.00	2,064,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	27,797,100.00	1,884,000.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр		180,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	5,791,750.00	-
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	5,791,750.00	
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	241,235,203.00	-
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	241,235,203.00	
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	66,137,220.00	
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	66,137,220.00	
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	15,000,000.00	
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	51,137,220.00	
213405	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг нэмэлт		41,132,417.01
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ		6,906,462.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр		6,906,462.00
221001	Их засвар		2,040,462.00
223001	Бусад хөрөнгө		4,866,000.00
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	-
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	-

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

5.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар нийт 495,020.3 мянган төгрөгийн алдаа илэрснээс аудитын явцад 495,020.3 мянган төгрөгийн алдааг залруулав. Үүнд:

1. Нийт 22,000.0 мянган төгрөгийн балансын үнэ бүхий үндсэн хөрөнгөнд 532.5 мянган төгрөгийн элэгдэл бодогдоогүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-д “холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах” гэсэн заалт болон санхүүгийн тайлангийн “Үнэлгээ ба хуваарилалт” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.
2. “ЖИ АР СИ” ХХК-аар 640 хүүхдийн сургууль орчим авто замын зураг төсвийн ажлыг гүйцэтгүүлэхдээ зураг төсвийг хүлээж аваагүй байхад урьдчилгаа төлбөр болох 21,600.0 мянган төгрөгийг авлагаар бүртгэлгүй гэрээний дүнгээр өглөг үүсгэсэн байна. Тайлант оны эцэст тооцоо нийлээгүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д "дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах" гэсэн заалт болон санхүүгийн тайлангийн “Эрх ба үүрэг” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.
3. Нийт 472,887.8 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг орлогод аваагүй байна. Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 14 дүгээр зүйлийн 14.4-т "Нягтлан бодох бүртгэлд дараах зүйлсийг заавал бүртгэнэ", 14.4.2-т "бүх хөрөнгө, хөрөнгө оруулалт, авлага" гэсэн заал болон санхүүгийн тайлангийн “оршин байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.2-т “Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна” гэсэн заалтын дагуу гүйцэтгэлийн үе шатанд залруулга хийгдсэн.

5.2 Залруулаагүй зөрчил

Нийт илрүүлсэн алдаа, зөрчлөөс материаллаг 63,949.7 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй зөрчил нь бидний тогтоосон материаллаг байдлын түвшнээс 39,564.9 мянган төгрөгөөр их байгаа тул “**Хязгаарлалттай”** дүгнэлт өглөө.

Аудитаар нийт 63,949.7 мянган төгрөгийн зөрчил[1] илэрснээс, 11,220.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 2 албан шаардлага бичиж, 52,729.7 мянган төгрөгийн зөрчилд 5 зөвлөмж хүргүүллээ.

5.2.1 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт бичигдээгүй болно.

5.2.2 Албан шаардлага

1. Хууль тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой.

Илрүүлэлт: Сумын Засаг даргын орлогчид сонгуулийн үр дүнгээр чөлөөлөгдсөн гэж 11,220.0 мянган төгрөгийн тэтгэмж олгосон байна. Энэ нь Монгол Улсын Засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 78 дугаар зүйлийн 78.1-т “Аймаг, сум, нийслэл, дүүргийн Хурлын дарга болон бүх шатны Засаг дарга ээлжит сонгуулийн дүнд албан тушаалаасаа чөлөөлөгдсөн бол тэдгээрт урьд нь эрхэлж байсан албан тушаалын зургаан сарын цалинтай тэнцэх хэмжээний нэг удаагийн тэтгэмж олгоно” гэсэн заалтад Засаг даргын орлогч гэж заагаагүй, Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1-д “Төсвийн байгууллага, төрийн болон орон нутгийн өмчит хуулийн этгээдэд дараах

[1] Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

зүйлсийг хориглоно”, 15.1.3-д “хууль тогтоомжид зааснаас өөр хэлбэрээр тэтгэмж, шагнал, урамшуулал, дэмжлэг олгох” гэсэн заалтыг зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т “Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө”, Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан 4.2.1.11-д “хууль тогтоомж, гэрээ, хэлцэл зөрчсөн алдаа, зөрчлийг таслан зогсоож, давтан гаргуулахгүй байх үр нөлөөтэй гэж үзсэн бусад нөхцөл байдал” гэж заасныг үндэслэн албан шаардлага өгөв.

2. Нийцлийн аудиттай холбоотой.

Илрүүлэлт: Мэдээлбэл зохих 169 мэдээллээс 22 мэдээллийг хугацаа хоцроож, 147 мэдээллийг хуулийн хугацаанд мэдээлсэн байна. Худалдан авах ажиллагааны төлөвлөгөөний худалдан авах бараа, ажил, үйлчилгээний нэр төрөл, тоо хэмжээ, хүчин чадлын талаарх мэдээлэл байхгүй, гэрээ, концесс, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэх шийдвэрүүд, нийтийн албанд нийтийн болон хувийн ашиг сонирхлыг зохицуулах, ашиг сонирхлын зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хуулийн 8, 9 дүгээр зүйлд заасан мэдэгдлийг мэдээлээгүй байна. Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.3-т "Тогтоосон хугацаанд, тогтмол шуурхай мэдээлдэг байх” гэсэн заалтыг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Төрийн аудитын тухай хуулийн 21 дүгээр зүйлийн 21.1-т “Шалгагдагч этгээд хууль тогтоомж, захиргааны хэм хэмжээний болон бусад эрх зүйн акт зөрчсөн, хуулиар хүлээсэн албан үүргээ биелүүлээгүй бол алдаа, зөрчлийг таслан зогсоох, давтан гаргуулахгүй байх талаар байгууллага, албан тушаалтанд албан шаардлага өгнө”, Монгол Улсын Ерөнхий Аудиторын 2020 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан 4.2.1.10-д “аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчил, түүнийг арилгахаар өгсөн зөвлөмжийг хугацаанд нь хэрэгжүүлээгүй бол” гэж заасныг үндэслэн албан шаардлага өгөв.

5.2.3 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дараалллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. *Нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой асуудал*

Илрүүлэлт: Үндсэн хөрөнгө, бараа материал, кассын тайланг батлагдсан маягтын дагуу, нэр төрөл, тоо хэмжээгээр гаргаагүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-д “холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах” гэсэн заалт болон санхүүгийн тайлангийн аудитын “нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Үндсэн хөрөнгө, бараа материал, кассын тайланг батлагдсан маягтын дагуу, нэр төрөл, тоо хэмжээгээр сар бүр гаргах зөвлөмж өгөв.

2. *Хууль, тогтоомжийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал*

Илрүүлэлт: Өмч хамгаалах байнгын зөвлөлийн үйл ажиллагаа явагдаагүй, тээврийн хэрэгсэлд 17,000.0 мянган төгрөгийн засвар хийхдээ өмч хамгаалах зөвлөлийн дүгнэлтийг үндэслэдэггүй байна. Энэ нь Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газрын 2022 оны 65 дугаар тогтоолоор батлагдсан “Төрийн өмчит хуулийн этгээдийн өмч хамгаалах байнгын зөвлөлийн үйл ажиллагааны журам” болон санхүүгийн тайлангийн “Нийцсэн бөгөөд зохистой байх” гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Өмч хамгаалах байнгын зөвлөлийн үйл ажиллагааг зохион байгуулж явуулах зөвлөмж өгөв.

3. *Дотоод хяналттай холбоотой асуудал*

Илрүүлэлт: Зуунмод сумын Засаг даргын тамгын газрын хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний багийн 2025 онд хэрэгжүүлэх төлөвлөгөө нь 17 чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулахаар батлагдсан байна. Батлагдсан төлөвлөгөөний дагуу эхний хагас жилийн гүйцэтгэл тайлан гарсан боловч авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний талаарх тайлан, өгсөн зөвлөмж, хэрэгжилт хангалтгүй байна. Энэ нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5-д "Төсвийн шууд захирагч нь төсвийн талаар дараах бүрэн эрхийг хэрэгжүүлнэ", 16.5.6-д "дотоод аудитын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх", Засгийн газрын 2011 оны 311 дүгээр тогтоол болон санхүүгийн тайлангийн "Нийцсэн бөгөөд зохистой байх" гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Байгууллагын дотоод хяналтын үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх зөвлөмж өгөв.

4. Хууль тогтоомж зөрчсөн.

Илрүүлэлт: Засаг даргын нөөцөөс журамд заагаагүй 27,480.0 мянган төгрөгийн зардлыг гаргасан байна. Мөн журмын 2.1.1, 2.1.2-т дахь хэсэгт заасан хохирлыг арилгахтай холбогдсон арга хэмжээг санхүүжүүлэхэд зориулж нийт батлагдсан хөрөнгийн 30-аас доошгүй хувийг бэлэн байлгалгүй зарцуулсан байна. Энэ нь Сангийн сайдын 2021 оны 61 дүгээр тушаалаар батлагдсан "Засаг даргын нөөц хөрөнгийн зориулалт, зарцуулалтын нийтлэг журам" болон санхүүгийн тайлангийн "Нийцсэн бөгөөд зохистой байх" гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Журмыг хэрэгжүүлж ажиллах.

5. *Авлагын данстай холбоотой асуудал*

Илрүүлэлт: Он дамнан барагдаагүй 982.0 мянган төгрөгийн авлагыг барагдуулаагүй байна. Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.3-д "холбогдох олон улсын стандарт, эрх бүхий төрийн байгууллагаас баталсан нягтлан бодох бүртгэлийн стандарт, журам, заавар, энэ хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан зарчмыг баримтлан нягтлан бодох бүртгэл хөтөлж, санхүүгийн тайлан гаргах" гэсэн заалт болон санхүүгийн тайлангийн "Нийцсэн бөгөөд зохистой байх" гэсэн батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Авлагын барагдуулах зөвлөмж өгөв.

Дээрх зөвлөмжийг хэрэгжүүлэх төлөвлөгөөг Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.5-д заасан хугацаанд, биелэлтийг 2026 оны 6 дугаар сарын 10-ний өдрийн дотор Төв аймаг дахь Төрийн аудитын газарт ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Үндсэн хөрөнгөд элэгдэл бодогдоогүй	1	532.5	1	532.5			1	532.5				
Авлага тусгаагүй	1	21,600,0	1	21,600,0			1	21,600,0				
Үндсэн хөрөнгө орлогод аваагүй	1	472,887.8	1	472,887.8			1	472,887.8				
Дүн	**3**	**495,020.3**	**3**	**495,020.3**			**3**	**495,020.3**				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
Шилэн дансны мэдээллийг иж бүрэн мэдээлээгүй	1	-			1	-						
Он дамнасан авлагыг барагдуулаагүй.	1	982.0					1	982.0				
ЗД-ын нөөцөөс журамд заагаагүй зардал гаргасан.	1	27,480.0					1	27,480.0				
Дотоод хяналтын үйл ажиллагаа хангалтгүй.	1	-					1	-				
ҮХ, БМ-ын тайлан гаргаагүй.	1	7,267.8					1	7,267.8				
Өмч хамгаалах зөвлөлийн үйл ажиллагаа явагдаагүй.	1	17,000.0					1	17,000.0				
Дүн	**7**	**63,949.7**			**2**	**11,220.0**	**5**	**52,729.7**	**-**	**-**	**-**	**-**

Монгол улс, Төв аймаг, Зуунмод сум
6 дугаар баг, Төрийн захиргааны 2 байр
Утас: +976 70272582, +976 70273204
И –мэйл: tuv@audit.gov.mn, Вебсайт: www.audit.mn